

פרוטוקול מס' 11/ג

מישיבת ועדת הכנסת ביום שלישי,
ל' בכסלו תשי"ח (23.12.1957)
בשעה 15.30

נ ו כ ח ד: חברי הוועדה:

- ב. אזניה - היו"ר
- ע. איכילוב
- א. אלטמן
- ה. ברגר
- א. י. גרינברג (סגן יו"ר הכנסת)
- א. וילנסקה
- י. כסה
- ד. ליבשיץ
- ט. נודוק
- א. רזיאל-נאור
- פ. ניר (סגן יו"ר הכנסת)
- ר. צברי
- ש. שורש
- א. תלמי

פוזפנים:

- ח. כהן - היוע"ם לממשלה
- ט. רוזשי - מזכיר הכנסת

א. אישור החלטת יו"ר הכנסת והסגנים בדברי סדרי ישיבות הכנסת בשבוע הקנמכה

ב. אישור החלטת יו"ר הכנסת והסגנים בדבר ביטול ישיבת כנסת.

ג. סדרי הדיון בהצעת אי-האמון של סיעת מק"י.

א. אישור החלטת יו"ר הכנסת והסגנים בדבר סדרי ישיבות הכנסת בשבוע חנוכה.

היו"ר ב. אזניה: יו"ר הכנסת והסגנים מבקשים מועדת הכנסת לאשר את החלטתם בדבר סדרי ישיבות הכנסת בשבוע זה. הם החליטו שהכנסת תקיים פחר יום ג', 24.12.57 ישיבה אחת משעה 11 לפה"צ כנהוג בימי ד', וביום ד' לא תקיים הכנסת כל ישיבות.

ה ו ח ל ט

לאשר את החלטת יו"ר הכנסת והסגנים שהכנסת לא תקיים ביום ג', 24.12.57 שתי ישיבות, אלא רק ישיבה אחת בשעה 11 לפה"צ כבימי ד', וביום ד' לא תקיים כל ישיבה.

ב. אישור החלטת יו"ר הכנסת והסגנים בדבר ביטול ישיבת הכנסת:

היו"ר ב. אזניה: סיעת סק"י הגישה הצעת אי-אמון לממשלה. לפי

התקנון הדיון בהצעה זו קודם לכל דיון אחר וצריך להתקיים בישיבה הראשונה לאחר היום שבו הוצעה ההצעה. היום הזה הוא היום. הממשלה ביקשה, מכיון שהיו לה סידורים קודמים, שידונו בהצעת אי-האמון בישיבת הערב. יו"ר והסגנים הציעו, על-כן, שלא לקיים את הישיבה אחר-הצהרים, והצעת אי-האמון תועלה בישיבת הערב.

בהזדמנות זו אני מעלה את השאלה אם אין אפשרות לפרש את התקנון כך, שההצעה תועלה בישיבת אחר-הצהרים, הסציעים ינמקו את הצעתם, הכנסת תדון אחר-כך בנושאים אחרים, ורק אחר-כך תשיב הממשלה. אבל זו בעיה נפרדת. ראשית, עלינו לאשר את החלטת הנשיאות בדבר ביטול ישיבת אחר-הצהרים.

א. רזיאל-נאור:

יש כאן אי-התחשבות בזמנם של חברי-הכנסת. מבטלים את ישיבת אחר-הצהרים ומקיימים רק את ישיבת הערב וחברי-הכנסת צריכים לבוא לשם כך, ולהיות כאן בשעה 16.00, מכל קצוות הארץ.

אם התקנון קובע שהדיון בהצעת אי-אמון צריך להתקיים בישיבה הראשונה, יש לקיימו בישיבה הראשונה ולא בישיבת הערב. כל ההתנהגות הזאת וכל ההצעות שהוצעו נוגדות את התקנון ואינן מתאימות לכתבו וללשונו. אי-אפשר להפוך ענין זה באותו אופן שהפכו את התשובות לשאלות, שהתקנון מחייב להשיב עליהן תוך 14 יום, ומשיבים לאחר זמן הרבה יותר ארוך.

אני מציע לא לאשר את החלטת הנשיאות בענין זה.

היו"ר ב. אזניה:

בפרק ה' של התקנון, בסעיף 21 כתוב: "הכנסת תקיים ישיבות בימים ב', ג', וד'". אח"כ כתוב "יו"ר הכנסת, באישורה של ועדת הכנסת, רשאי לשנות את היום בו תתקיים ישיבה רגילה, או את זמנה, או לקבוע ישיבה נוספת, או לבטל ישיבה".

על סמך הסעיף הזה התכנסנו היום, כדי לאשר את החלטת יו"ר הכנסת והסגנים.

בסעיף 43 כתוב: "כל סיעה רשאית להציע לסדר-היום סעיף על הבעת אי-אמון לממשלה. סעיף זה ידון בישיבה הרגילה הקרובה, שלא באותו יום שהוצעה, וידחה דיון בכל סעיף אחר."

ע. איכילוב:

שני הסעיפים האלה ברורים בהחלט ואינם ניתנים לפרושים שונים. המדובר כאן אינו בהצעה לבטל ישיבה או לא לבטל אותה. מדובר כאן במפורש בביטול ישיבה בגלל אי-רצון להעלות הצעת אי-אמון בישיבת אחר-הצהרים.

לדעתי הצעת אי-האמון צריכה להיות מועלית בישיבה בשעה 16.00, ותשובת הממשלה יכולה להנתן בהמשך הישיבה. אפשר לקיים ישיבה אחת מ-16.00 עד שעה 20.00 במקום שתי ישיבות.

היו"ר ב. אזניה:

בתקנון כתוב "הדיון בהצעת אי-האמון ידחה כל דיון אחר".

ע. איכילוב:

אם כך - אין ברירה אלא לדון בהצעת אי-האמון בשעה 16.00.

ה. ברנר:

ח"כ איכילוב אומר שהסעיפים האלה ברורים ומפרש אותם בצורה הפוכה. הסעיפים האלה פשוטים וברורים. בסעיף אחד נאמר שיש זכות ליושבי-ראש הוועדות באישור ועדת הכנסת לדחות כל א ישיבה רגילה, ובסעיף השני נאמר כי הצעת אי-אמון תדון בישיבה רגילה הקרובה; נאמר שהיא תהיה ישיבה רגילה. ההבדל בין ישיבה רגילה זו לבין ישיבה רגילה אחרת היא בזה שלא ניתנת ליו"ר הזכות להקדים סעיף אחר לסעיף זה.

(ה. ברגר)

בדרך כלל היושב-ראש קובע את סדר-היום ואת הסדר שבו דנים בסעיפים שונים. במקרה זה הזכות היחידה שנשללת ממנו היא זכות זו, וזה נאמר במפורש. אילו היתה נשללת ממנו עוד זכות כלשהי, היה הדבר נאמר במפורש.

י. כסה:
אני מציע שלא נסתבך בכל השאלות שהועלו כאן ונחליט אם מאשרים או אין מאשרים את החלטת יו"ר הכנסת והסגנים שלא לקיים את ישיבת אחר-הצהרים.

א. וילנסקה:
באותו יום שבו נודע בציבור שהממשלה עומדת לשלוח "אישיות מסוימת" לקשירת קשרים מסוימים עם גרמניה, הגשנו הצעת אי-אמון לממשלה על צעה זה. זה היה ביום שלישי לפנות ערב, בשבוע שעבר. נמסר לנו כי ביום רביעי תהיה ישיבה מיוחדת לכבוד המסלחת הפרלמנטרית מברזיל, וקיבלנו את הנימוק הזה. הבינונו שהדיון בהצעתנו יתקיים היום בשעה 16.00. כעת אופרים לנו שהממשלה מבקשת לדחות את זה לערב. האם חסשה וחצי ימים אינם מספיקים לממשלה כדי לעכין את תשובתה? לשם מה דרושות לה עוד שלוש שעות?

אני מציע שהוועדה תחליט שאין לבטל את ישיבת הכנסת אחר-הצהרים וכי הצעת אי-האמון שלנו תועלה בישיבה זו.

ש. שורש:
המקרה הזה מוכיח לנו שכנראה שיש להכניס שינויים בתקנון. אילו לא נאמר בתקנון שהדיון מתקיים בישיבה הראשונה הרגילה, לא היה צורך בכל הדיון המתקיים עתה על 3 שעות בלבד.

הממשלה ביקשה לדחות את הדיון בהצעה זו לערב, ואין כל השהיה.

א. י. גרינברג:
איננו רואים כל סיבה לסיבוכו של ענין פשוט. אין כאן כל כוונות מיוחדות. הממשלה קבעה משהו להיום. היא קבעה אותו כבר לפני שבועיים, לפני שסיעת מק"י הגישה את ההצעה שלה, ועל-כן היא מבקשת את הדחיה הזאת. והממשלה אינה רוצה לזלזל במגישי ההצעה ובכנסת ועל-כן היא באה בדרך מכוונת ומבקשת לקיים את הישיבה שבה תקון ההצעה בערב, ולא אחר-הצהרים.

אני תומך בהצעה לבטל את ישיבת אחר-הצהרים.

הי"ר ב. אזניה:
אני מבין שחברי-הוועדה התרגשו כאשר דיברו על ענין זה, משום שהם קשרו אותו לענין אחר לגמרי. הדבר הרבה יותר פשוט. הממשלה קבעה את השתתפותה בהתנחלות ביטבתה וראש הממשלה יהיה שם. הוא קבע את זאת כבר לפני שבועיים ואי-אפשר לבטל את הדבר. אין כאן אגבין שהממשלה מתכנסת עוד הפעם אחר-הצהרים כדי לדון בתשובתה למציעים.

אני מבקש שנצביע ונחליט.

ה ר ח ל ט

לאשר את החלטת יו"ר הכנסת והסגנים
לבטל את ישיבת הכנסת בשעה 16.00 ביום
24.12.57, ולקיים את ישיבת הערב בשעה
20.00

היו"ר ב. אזניה: אני מבקש סכס, אגב דיון זה, לתת דעתכם על השאלה שהעלתי כאן: אם אי-אפשר לנסק את הצעת אי-האמון, לעכור לדון בענין אחר, ורק אחר-כך תשיב הממשלה להצעת אי-האמון. לדעתי אין כל הגיון בפרוש חמור כזה שניתן הפעם לתקנון.

י. כסה: היו"ר רשאי להציע תיקון לתקנון. אני מציע שלא יעשה זאת עכשיו.

א. י. גרינברג: ועדת הכנסת יכולה רק להתקין תקנון, אבל היא אינה יכולה לפרש. ועדת הפרושים מפרשת.

א. רזיאל-נאור: בפני ועדת הפרושים מערערים על טעויות של יושבי-ראש הישיבות, ואין היא מפרשת.

היו"ר ב. אזניה: אני מודיע שאני מעלה שאלה זו לסדר-יומה של ועדת הכנסת.

ג. סדר הדיון בהצעת אי-האמון של סיעת מק"י:

היו"ר ב. אזניה: בפרק י' קבענו שוועדת הכנסת יכולה להחליט על הדעות של סיעות במקום דיון. אני מציע לדוועדת הכנסת להחליט שגם במקרה זה תמסורנה הסיעות הודעות. אני מציע שהודעות תהינה במסגרת של 10 דקות.

ה ו ח ל ט

א. במקום דיון בהצעת אי-האמון של סיעת מק"י תמסורנה הסיעות הודעות.

ב. ההודעות יהיו במסגרת של 10 דקות.

הישיבה ננעלה בשעה 16.30

=====